

strålarna från en blek sol, som i skruflinje höjer sig öfver den töckniga horisonten och sprider endast ett kallt sken öfver polartrakternas isiga ödemarker.

För att fullständiga våra kunskaper om jordklotets geometri böra vi ytterligare tillägga, att man för att bestämma de geografiska lägena kommit öfverens om att dela ekvatorn i 360 delar, hvilka kallas grader. De cirklar, som omgifva jordklotet och löpa från polerna till ekvatorn, kallas middagslinjer, *longituder* eller meridianer. De uppritas i nord-sydlig riktning uppifrån nedåt på ett klot och räknas åt ömse håll från en meridian, som tages till utgångspunkt*. — De cirklar, hvilka uppritas mellan ekvatorn och polerna och således löpa parallelt med den förra, kallas breddlinjer eller *latituder*, och för dessa cirklar har man antagit 90 grader, i det att 0° ligger vid ekvatorn och 90° vid polerna. Fig. 7 visar dessa geometriska indelningar. Latitudecirklarna bli i samma mån mindre som man närmar sig polerna, medan åter longitud-linjerna eller meridianerna allesammans bilda lika stora cirklar, som löpa rundt omkring jordklotet och ha hvar och en en längd af 40 008 000 meter.

Medellängden af en båge af 1° på en meridian utgör 111 133 meter.

Alldenstund jorden icke är helt och hållet rund,

* Förr tog man vanligen till utgångspunkt den meridian, som löper genom ön *Ferro*, en af de västligaste af Canariska öarna; numera tages allmänt till utgångspunkt antingen den meridian, som löper genom observatoriet i *Greenwich*, eller den, som löper genom observatoriet i *Paris*. I detta arbete är det sistnämnda fallet.